Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto . . . $6.00
Za pol leta $3.00
Za New York celo leto . $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3—3878 Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: CHelsea 3—3878

No. 277. — Štev. 277. NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 26, 1935. — TOREK, 26. NOVEMBRA, 1935. Volume XLIII. — Letnik XLIII.

PRIPRAVA ZA BORBO V AMER. DELAVSKI FEDERACIJI

Abesinci uničili tri italijanske bataljone

VSTAJA V 4 BRAZILJSKIH DRŽAVAH

Vstajo so najbrže pričeli podčastniki. — Nevarnost je, da se vstaja razširi po celi deželi.

RIO DE JANEIRO, Brazilija, 25. novembra. — Neuradna poročila, ki prihajajo v glavno mesto, naznanjajo, da je v štirih državah severovzhodne Brazilije izbruhnila vstaja, katero so najbrže pričeli podčastniki.

Poznavalci razmer v Braziliji izjavljajo, da se bo vstaja, ako ne bo čim prej zadušena, razvila v socijalistično - protiimperijalistično gibanje. Da se pripravlja vstaja, je vlada slutila že nekaj mesecev. Tako gibanje bi se moglo razširiti čez celo deželo.

Poročila pravijo, da se nahaja središče nemirov v državah Rio Grande do Norte in Alagoas. Dve družbi za zračni promet ste letalni red ob severni meji premenili.

List "Correio da Manha" prinaša nepotrjeno poročilo o "resnih dogodkih" v obeh državah in pravi, da je policija, armada in mornarica pripravljena, da poseže vmes.

Poročila o vstaji prihajajo iz držav: Rio Grande do Norte, Alagoas, Pernambuco in Parahyba.

Po nekaterih poročilih je prišlo do streljanja na ulicah v Natalu in Pernambuco, toda vlada zatrjuje, da obvladuje položaj.

Trije vojaški aeroplani so odleteli proti severu. Med drugimi častniki se je tudi odpeljal general Manoel Radello, poveljnik sedmega vojaškega okrožja z glavnim stanom v Pernambuco.

Načelnik policije v Rio de Janeiro, stotnik Mueller pravi, da je vstaja v Natalu komunistična in da imajo oblasti položaj pod kontrolo.

Po nekaterih poročilih je voditelj vstaje stotnik Luis Carlos Prestes, ki se je tudi vdeležil revolucije v Sao Paulo leta 1924.

ODLOČITEV O HAUPTMANNOVEM SLUČAJU 9. DEC.

WASHINGTON, D. C., 25. novembra. — Zvezno najvišje sodišče bo po kratkih počitnicah najbrž že prvi dan zasedanja 9. decembra odločilo glede Hauptmannovega priziva proti smrtni obsodbi zaradi odvedbe in umora Lindberghovega otroka.

Danes bo najvišje sodišče imelo kratko sejo, na kateri bo odločilo, ako vzame v pretres priziv glede ustavnosti predelovalnega davka, ki ga določa AAA.

V decembru in januarju bo najvišje sodišče odločevalo o ustavnostni cele vrste postav novega reda. Med temi ste dve najvažnejši postavi: Guffeyeva postava, ki urejuje industrijo mehkega premoga in Wagnerjeva delavska postava.

KONFERENCA V BEOGRADU

Šefi generalnih štabov Male antante so se sestali na letni konferenci. — Počasna obravnava proti kraljevim morilcem.

BEOGRAD, Jugoslavija, 25. novembra. — Letna konferenca šefov generalnih štabov Male antante se je pričela v Beogradu. Uradno je bilo naznanjeno, da je poglavitni namen te konference izmenjava mnenja glede jesenskih manevrov. Brez dvoma pa konferenca tudi razpravlja o važnih vojaških in strategičnih problemih in tudi o položaju ki je nastal vsled čehoslovaško-ruske vojaške pogodbe.

Poluradni list "Vreme" v ostrih besedah obsoja postopanje francoskih oblasti, ki vodijo v Marseillesu sodnijsko obravnavo proti trem Hrvatom, ki so obdolženi, da so bili v zvezi z umorom kralja Aleksandra.

"Vzelo je trinajst mesecev," pravi omenjeni list, "da so bili morilci pripeljani pred sodišče. Da je bil usmrčen morilec predsednika Doumergue, je vzelo samo štiri mesece. — Vsled skrivnostnih mahinacij pa je bila obravnava marseillskih morilcev zavlečena. Jugoslavija pričakuje in izjavlja kar najjasnejše, da morajo biti morilci kralja Aleksandra kaznovani kar najstrožje in kar najhitrejše mogoče."

"AMERIKA V ZVEZI Z LIGO NARODOV"

DETROIT, Mich., 25. nov. — Združene države so z Ligo narodov sklenile napol tajno pogodbo, da podpirajo Ligine sankcije; in po tej pogodbi bodo Združene države v teku enega leta potegnjene v vojno.

Tako pravi župnik Charles E. Coughlin, ki trdi, da je ta sporazum sklenil z Ligo narodov Norman Davis, ki je opazovalec Rooseveltove administracije pri Ligi narodov.

"Leta 1937 bodo naša ušesa polna glasov trobent in ropotanja bombnov, ko bo naša brezposelna mladina odhajala čez morje v klavnico, ako naša zunanja politika ne preneha hoditi skupno z angleško politiko," je rekel Coughlin.

"Liga narodov in sankcije obstoje samo iz enega in edinega namena, — da delujejo, kadar so angleški interesi na kocki."

NA SEVERNI ABESINSKI FRONTI SE JE POLOŽAJ POVSEM IZPREMENIL

Abesinska vlada je sporočila včeraj o dveh velikih zmagah, ki sta odločilnega pomena. Vsled zmage na severni fronti se je položaj popolnoma izpremenil. Armada rasa Seyuma je v zadnjih treh dneh dvakrat porazila Italijane.

Severno od Makale, torej za italijansko fronto, so Abesinci napadli tri italijanske bataljone in jih popolnoma uničili.

Poluradna poročila pravijo, da so Abesinci zmagali tudi na južni fronti. Važna postojanka Gorrahei so zopet nahaja v abesinskih rokah. Mesto je bil zavzel kmalu po izbruhu vojne italijanski general Graziano.

V bitki, ki so je vršila v nedeljo, so imeli Italijani velike izgube in so se umaknili proti jugu.

Abesinska ofenziva na jugu je v zvezi z obiskom abesinskega cesarja. Z letalom se je bil namreč podal na fronto ter osebno navduševal vojake.

Neki abesinski glavar ki je včeraj dospel v glavno mesto, je povedal, da so Italijani na severni fronti popolnoma demoralizirani, ker nimajo z zaledjem več zveze.

CHINA CLIPPER NA POLETU NA FILIPINE

Areoplan vozi rekordno množino pošte. — Na krovu ima 14 potnikov. Zračna črta dolga 8000 milj.

MIDWAY OTOK, 25. nov. — Veliki aeroplan China Clipper s 14 potniki in rekordno množino pošte je prišel na mali otok iz Honolulu ter je prevozil razdaljo 1380 milj v devetih urah.

Kot nekdaj, ko so naglo morali nalagati jadrnice, da so odplule ob plimi, tako je bilo tudi živo v pristanišču Pearl Harbor, ko se je China Clipper pripravljal na odhod. Aeroplan so naglo nakladali, da je mogel odleteti v prvih jutranjih urah. Na aeroplan so naložili 21 zabojev zelenjave za letalne postaje na otokih proti zapadu. Poleg tega je odpeljal tudi 9 zabojev pomaranč in lemon, 12 zabojev puranov za prvi Zahvalni dan, ki ga bodo praznovali na novih postojankah na otokih Midway in Wake. Poleg živeža je aeroplan tudi odpeljal barvo, čopice, pisalne stroje, svetilke, in šivalni stroj in popolno brivsko opremo.

Poštni avtomobil je pripeljal 16.000 pisem, ki tehtajo 275 funtov. Iz Honolulu je vzel 1653 funtov pisem, ki so namenjene za Guam in Manilo ter Orijent.

Zračna proga iz Californije čez otoke v Pacifiku do Manile na Filipinih je dolga 8000 milj.

NEMIRI NA MADŽARSKEM SO PONEHALI

Notranji minister ni hotel sprejeti dijaške delegacije. — Vse šole v Varšavi so zaprte.

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 25. nov. — Protisemitski nemiri nacijonalnih dijakov so po celi Madžarski prenehali, najbrže zato, ker notranji minister Nikolaj Kozma ni hotel sprejeti dijaške delegacije, dokler ni bil zopet napravljen mir.

Nek dijak je rekel, da so demonstrante zapeljali "neodgovorni politični agitatorji" in da priznani dijaški voditelji niso bili vdeleženi pri izgredih. Zanesljivi opazovalci so mnenja, da ti "politični agitatorji" ministrskemu predsedniku Juliju Goemboesu niso neznani.

VARŠAVA, Poljska, 25. nov. Vse varšavske šole, ki so bile zaprte zaradi protisemitskih nemirov, bodo še dalje ostale zaprte za nedoločen čas. To so sklenili na svoji konferenci šolski predstojniki skupno z zastopnikom naučnega ministrstva.

Ministrov zastopnik je izjavil, da bo vlada, ako se ponove izgredi, kadar bodo šole zopet odprte, odredila za šole novo vpisovanje, kakor leta 1933.

Pred vsakim šolskim poslopjem, kjer so se vršili izgredi, stoji močna policijska straža. Vojaštvo patrulira po glavnih ulicah in povsod vlada mir.

V MEHIKI POBIJAJO UČITELJE

VERA CRUZ, Mehika, 24. nov. — Kot naznanjajo poročila, je bila umorjena učiteljica Germelinda Rendon v vasi Cuautamingo v državi Vera Cruz, ker je poučevala socjalizem.

Morilci so najbrže isti, ki so prejšnji teden umorili tri socjalistične učitelje v Teziutianu v državi Puebla.

BULLITT NA POTU V AMERIKO

MOSKVA, Rusija, 24. nov.— Ameriški poslanik Bullitt je odpotoval v Združene države, kjer namerava ostati čez božične praznike.

SPREJEM KRALJA JURJA V ATENAH

Ljudstvo ga z obrežja pozdravlja. — Glavno mesto je praznično oblečeno. — Kondylis bo začasno ostal.

ATENE, Grška, 25. nov. — Kralj Jurij II. je kmalu po solnčnem vzhodu prvič po svojem izgnanstvu videl Grško, ko se je križarka Helle od severa bližala otoku Krfu. Kralja je bilo natančno videti na poveljniškem mostu in je mahal z roko proti množici, ki je stala na obrežju, ko je križarka plula 150 jardov od brega.

S trdnjave nad pristaniščem so topovi oddali 21 strelov v pozdrav. Iz mnogo tisoč grl so orili klici, ko so igrale godbe in zvonili zvonovi.

Atene, vse v zastavah, čakajo na prihod kralja. Celo vozovi podzemne železnice so okrašeni s kraljevimi zastavami.

Kraljeva palača je pripravljena, da sprejme svojega gosta. V njo je bilo zopet postavljene pohištvo iz časa kralja Konštantina. Samo knjižnico, katero so raznesli republikanci, bo moral kralj nanovo urediti.

Da se je kraljeva križarka vsled velikega viharja zakasnila, je bilo ravno prav za regenta maršala Kondylisa, ki je rekel, da bo obdržal ministrsko predsedništvo do srede. Kralj namreč v torek ne bo prevzel vlade, ker je torek po mnenju Grkov nesrečen dan, kajti Turki so zavzeli Carigrad v torek. Noben Grk tudi ne bo sklepal nikake kupčije ob torkih.

KITAJSKA SE BO BRANILA PROTI JAPONSKI

NANKING, Kitajska, 24. novembra. — Kitajska narodna vlada v Nankingu je odločno izjavila, da ne odobruje gibanja za neodvisnost v severni Kitajski. Vlada je naznanila svojim poslanikom v tujih državah, da ne bo odobrila avtonomnega programa za severno Kitajsko.

Nek zastopnik japonskega poslaništva je rekel, da japonska vlada napeto čaka na odgovor generala Čjang Kajšeka na zahtevo severne Kitajske po neodvisnosti. Rekel je tudi, da Japonska vlada ne bo trpela nikakega vmešavanja v gibanje v severni Kitajski.

V Peipingu je dr. Hu Šin, katerega imenujejo "največjega misleca Kitajske", zavrnil japonsko trditev, da narod severne Kitajske želi samostojno in od ostale Kitajske neodvisno državo.

Naročite se na "Glas Naroda" največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

VSE SE SUČE OKROG PEREČEGA VPRAŠANJA: ALI BO OBVELJALA INDUSTRIJ. ALI STROKOVNA UNIJA

Lewis se ne briga za Greenova svarila. — Predsednik Delavske Federacije pravi, da strokovne organizacije pod nobenim pogojem ne smejo trpeti škode. — Lewis ima na razpolago deset milijonov dolarjev. — Možnost razkola.

WASHINGTON, D. C., 25. novembra.—Predsednik Ameriške Delavske Federacije, je poslal J. L. Lewisu, ki je odstopil kot podpredsednik Federacije, ostro pismo, v katerem ga svari pred posledicami njegovega prenagljenega koraka.

Kakor znano, se Lewis zavzema za industrijsko unijo, to se pravi, da bi bili vsi delavci, zaposleni v eni industriji, člani ene unije, dočim se zavzema Green za takozvano strokovno organizacijo — naj bi bili delavci organizirani po vrsti dela, ki ga vrše.

Lewis je rekel časnikarjem: — Za Greenova svarila se popolnoma nič ne brigam. Jaz bom šel naprej po svoji poti.

Predno je Lewis odstopil, je stvoril s Hillmanom, voditeljem "Amalgamated Clothing Workers", in Dubinskim, voditeljem "Ladies Garment Workers", odbor, ki se bo boril proti strokovnim unijam ter uvedel agitacijo za organiziranje delavcev na industrijski podlagi.

Green je pisal Lewisu, da se kot star premogar (po premogovnikih je delal dvajset let) strinja z Lewisom, nikakor se pa ne more strinjati ž njim kot predsednik Federacije ter ne more pod nobenim pogojem dovoliti do bi trpelo škodo 105 strokovnih organizacij, ki so včlanjene v Federaciji.

Borba med Lewisom in Greenom bo huda in dolgotrajna. Kdo bo zmagal, se ne ve. Vsekakor pa preti Delavski Federaciji razkol, če bosta oba voditelja trdno vztrajala vsak na svojem stališču.

WASHINGTON, D. C., 25. novembra.—Vodstvo American Federation of Labor se je razcepilo na dve sovražni skupini, ki se sedaj pripravljata na borbo, ki bo določila smer organiziranega delavstva v Ameriki.

Gre za vprašanje, kaj naj sprejme Delavska Federacija: industrijsko ali strokovno unijo. Ta boj se vodi že dvajset let in je sedaj stopil na odprto polje, ko je John L. Lewis resigniral kot podpredsednik Delavske Federacije.

Lewis se poteguje za skupno unijo v industriji —za industrijsko unijo. William Green pa zagovarja unijo po poklicih, strokovno unijo.

Vlada pazno gleda ta ta spor, toda najbrže ne bo storila ničesar, da bi ga poravnala.

Ameriška Delavska Federacija je bila ustanovljena na podlagi strokovnih unij — posamezne unije za različne poklice v okvirju kake industrije. Toda veliko moč je dobila organizacija v premogarski, jeklarski in avtomobilski industriji.

Green, miren, premišljen, zmeren v svojem govoru, Lewis, velik, močan, dinamičen in slikovit predsednik United Mine Workers of America — oba zbirata svoje moči za borbo ki bo zgodovinskega pomena za ameriško delavsko organizacijo.

Za borbo z Greenom ima Lewis na razpolago $10,000,000. V oktobru in novembru je 400,000 premogarjev plačalo posebni mesečni prispevek po $1, skupaj $800,000.

Lewisov namen ni potegniti premogarske organizacije iz Delavske Federacije. Boj bo odločil višjo moč v Federaciji in šel bo do konca, da ostane zmagalec ali Green, ali Lewis.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in Kanado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.00	Za pol leta	$3.50
Za četrt leta	$1.50	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
		Za pol leta	$3.50

Subscription Yearly $6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3—3878

AMERIŠKI ZAHVALNI DAN

Povsod po svetu imamo neke vrste zahvalnih dni, ali praznik Thanksgiving Day v Ameriki je nekaj posebnega in je izmed največjih praznikov v Ameriki.

Morda najstarejša proslava zahvalnega dne v Ameriki je bila v državi Maine, dne 9. avgusta 1607, ko se je skupina angleških naseljencev izkrcala v Popham. Bila je enako enostavna proslava, ko duhovnik stoječ pod velikim križem na prostem je pozval naseljence na molitev zahvale za srečni prihod.

Proslava s strani Pilgrimcev je bil prvi Zahvalni dan v zvezi z žetvijo. Massachusetts-ska kolonija je posvetila dan 13. decembra 1621 molitvi in veselju v zahvalo za prvo žetev na ameriških tleh po hudem trpljenju v minolem letu. Kronike nam nudijo sliko radovanja ob tej priliki. Kolonijalni guverner je poslal štiri može na ptičji lov, da bo kaj posebnega na mizi. Pri pojedini bilo je divjačine, zlasti divjih puranov. Veliki indijanski načelnik Massoit je prišel z devetdesetimi junaki, ki so bili povabljeni v goste, in praznovanje je trajalo tri dni. To prijateljstvo z domorodci pa žalibog ni trajalo dolgo. Kmalu je prišlo do ostrih spopadov med belokožnimi naseljenci in Indijanci in mnogi dobri Puritanci so bili celo mnenja, da Indijanec ni človek.

Prihodnji Zahvalni dan je bil proslavljen dve leti kasneje, in to ob priliki prihoda potrebščin iz starega kraja.

Prvi Zahvalni dan v državi New York je bil dne 26. novembra 1795. Bil je proglašen od guvernerja John Jay v zahvalo, da je končala epidemija rumene mrzlice.

Tekom vojne za neodvisnost je Kontinentalni kongres proglasil vsako leto enega ali celo več Zahvalnih dni, razun l. 1777. Predsednik Washington je izdal prvi predsedniški proglas Zahvalnega dne in odredil v to svrho dan 26. novembra 1795. Predsednik Madison je proglasil Zahvalni dan po koncu vojne l. 1812. V nekaterih južnih državah niso marali slišati o Zahvalnem dnevu, češ, da je to preostanek puritanskega bigotstva. L. 1858 pa so governerji 25 držav izdali proglase, s katerimi so določili Zahvalni dan. Predsednik Lincoln je določil kot Thanksgiving Day zadnji četrtek novembra in od tedaj naprej je vsako leto vsak predsednik izdal proglas, s katerim se ta dan uradno proglasuje kot Zahvalni dan.

Zahvalni dan je sicer dan veselja in družinskih sestankov in dobra pojedina je vrhunec praznovanja, v New England državah pa se smatra kot praznik, ki je po važnosti takoj za Božičem.

LAHOM NE GRE VSE PO MASLU

Položaj v Abesiniji se je zadnji teden precej izpremenil. Abesinci so stopili v ofenzivo ter z vso silo napadli italijanske postojanke na severu in na jugu dežele. Celo italijanski glavni stan je moral priznati, da so bili napadi Abesincev uspešni. Zaplenili so večje število tankov in trukov ter pognali nasprotnika v beg.

Italijanski opazovalci poročajo, da se na jugu koncentrira močna abesinska armada. Cesar Haile Selassie je v letalu obiskal južno in severno fronto.

V Ženevi je bilo rečeno, da se cesar ne bo zadovoljil z nobenimi mirovnimi predlogi, če bi se vršila pogajanja na temelju dosedanjih italijanskih osvojitev.

Abesinci bodo skušali z vsemi sredstvi, ki so jim na razpolago, iznebiti se italijanskega jarma.

Na italijansko noto je cesar zelo ostro odgovoril. Italijane dolži, da so obstreljevali neutrjena mesta ter usmrtili veliko število žensk in otrok. Italijanom se je posrečilo podkupiti nekaj abesinskih glavarjev, med njimi tudi cesarjevega zeta Guksa, toda ti izdajalci ne bodo mogli odvrniti usode, ki jo je namenil cesar italijanskim vsiljivcem. Italijanski vojaki so delali silo abesinskim ženam ter posilili tudi veliko število redovnic, kar je še povečalo ogorčenje abesinskega prebivalstva.

Z ozirom na vse to, je le malo upanja, da bi bila vojna v Abesiniji v doglednem času končana.

Celo Francija se je uverila, da s posredovanjem in pogajanji ne bo mogoče doseči cilja, ampak bo treba vojno v Abesiniji odločiti z orožjem.

Sankcije, ki so stopile prejšnji teden v veljavo, so razburile italijansko prebivalstvo.

Zaenkrat demonstrirajo Italijani proti Angliji in drugim državam, ki skušajo Italijo gospodarsko uničiti, kmalu se bo pa obrnil njihov srd proti Mussoliniju, glavnemu povročitelju vse mizerije.

Iz Slovenije.

V SMRTNI NEVARNOSTI

SEVNICA, 12. novvembra.— Kakor znano se že dalje časa vrše dela na Savi, kjer se bo zgradil most za železniško progo St. Janž—Sevnica. Te dni so delavci napeljavali železno vrv čez Savo. V Spodnjem Boštanju so jo pri bregu pričvrstili na bližni oreh in s čolnom se je napotilo pet delavcev z vrvjo čez Savo. Ko so bili sredi Save. se je čoln nnadno prevrnil in vseh pet delavcev je padlo v vodo. Ponesrečenci so se oprijeli čolna, in vrvi, Obupno je bilo njihovo stanje sredi Save Klicali so na pomoč. Mimoidoči ljudje so opazili nevarnost položaja ponesrečencev in so organizirali pomoč. Prišli so ljudje iz Šmarja in Sevnice, a nikjer ni bilo dobiti čolna. Po skoro dve uri trajajoči borbi z vodnimi elementi so dobili čoln, na katerega so se delavci rešili čisto izčrpani in premraženi.

UMRLA JE MATI ŽUPANČIČA

LJUBLJANA, 8. nov. — Danes popoldne je na domu svoje vnukinje Marice v Kolizeju na Gosposvetski cesti v visoki starosti 84 let umrla ga. Ana Župančičeva, roj. Maličeva, mati največjega živečega slovenskega pesnika. Pokojnica je bila iz znane ugledne rodbine belokrajinskih Maličev, ki so že svoj čas trgovali z lesom po vsem današnjem jugoslovenskem jugu. Zadnja leta je preživela pri svoji vnukinji, hčerki njenega drugega sina Otokarja, ki opravlja na univerzi službo laboranta. Dasi je od starostne oslabelosti že zdavnaj pričela pojemati njena življenjska moč, je vse do zadnjega ohranila svojo vedrino in bistrega duha in je s toplo pozornostjo stalno spremljala delo svojega sina poeta.

UBOJ BREZ VZROKA

POLJČANE, 12. nov. — Dobra vinska letina ima tudi svoje zle posledice. Na dnevnem redu so v vinorodnih krajih pretepi, poboji, umori in tudi nesreče. Zlasti se dogajajo žalostni primeri, odkar je zloglasna šmarnica spet prosta vsakega davka. Mnogo manj zla bi bilo, če bi ta samorodnica enkrat za vselej izginila iz naših krajev.

V nedeljo, 10. nov. se je zgodil strašen zločin, ki ga je zakrivil le alkohol. Hudo zlo so tako zvani črni vinotoči. kjer se zbirajo kmečki fantje in dekleta, dokler kateremu izmed njih zaradi alkohola ne zavre kri. V takem črnem vinotoču v Brezjah so se v nedeljo zbrali fantje in dekleta, med njimi 23-letni posestnikov sin Jože Mlakar iz Hošnice in 21-letni Alojzij Špec iz Križeče vasi. Bili so židane volje in so celo sklenili med seboj, da se ta dan ne bodo tepli.

Le eden izmed njih Jože Mlakar, je skrival v sebi zločinski naklep, ki ga je potem tudi izvršil. Okrog 21. ure je bilo ko so odšli iz vinotoča. Mlakar-in Špec sta šla spredaj, drugi pa bolj zadaj za njima. Bila je lepa mesečna noč. Tedaj pa je eden izmed družbe zadaj opazil, kako se je v Mlakarjevi roki zabliskal nož in že je ležal na tleh Mlakarjev tovariš Špec v mlaki krvi. Zabodenec je v nekaj minutah izdihnil. Ostali so priskočili na pomoč, toda Špecu niso mogli več pomagati. Zločinec je izvršil dejanje brez vsakega vidnega vzroka in brez besede. Tiho, da njegov tovariš ni opazil, je potegnil dolg kuhinjski nož in mu ga zasadil v levo stran prsi 20 cm globoko. Sirovo je ubijalec potem odrinil ostalo družbo, in hladnokrvno dejal: "Kar sem naredil, sem naredil." Napadel je še enega fanta, ki pa ga je s pomočjo ostalih razorožil.

Ko so včeraj zjutraj prišli orožniki po ubijalca, se jim je skril, vendar so ga našli in prijeli. Pri zaslišanju je bil redkobeseden in ni kazal nikakega kesanja.

ZAGONETEN UMOR

LENDAVA, 12. nov. — Včeraj v ranih urah se je raznesla po celi Lendavi vest, da leži nedaleč od mesta na travniku med vinogradi mrtev starejši moški z razbito glavo. Vest je vse prebivalstvo zelo razburila zlasti še, ko se je dognalo, kdo je umorjeni. Kmalu so bili pri umorjenem tudi orožniki, ki so uvedli najstrožjo preiskavo. Ugotovilo se je, da je umorjenec posestnik in železniški delavec Kepe Jožef iz bližnje vasi Gaberja.

Kako je bil Kepe ubit in kdo so storilci, je zaenkrat zavito v temo. Kepe je pred kratkim kupil vinograd v katerega je zahajal vsako nedeljo. Tako je šel v pivnico tudi zadnjo nedeljo že okrog pol 11. dopoldne. Pozneje se mu pridružilo več znancev, ki pa so se vsi pred mrakom vrnili domov. tako da je Kepe ostal sam. Mrtvega so ga našli na majhnem travniku ne daleč od njegove kleti. Morilec mu je dobesedno razklal glavo na dvoje s kolom, ki se ga našli poleg umorjenega zlomljenega. Na tleh je bila cela mlaka krvi z raztresenimi možgani. Truplo je ležalo z obrazom na zemlji in je bilo že popolnoma trdo, oblito s strjeno krvjo. Iz tega se sklepa, da se je umor izvršil že pred polnočjo. Dasi je v bližnji sosesčini nekaj hiš in je bila noč svetla, vendar nihče ne ve povedati ničesar, kar se je ponoči zgodilo Kepeta je ubijalec z enim ali dvema udarcema ubil in ni nobenih sledov, da bi se vršila kakšna borba.

Truplo umorjenca je bilo preneseno v mrtvašnico lendavskega pokopališča, kjer se je popoldne izvršila obdukcija. Orožništvo je na delu, da razkrije zločin. Dasi trenutno ni sledu za zločinci, vendar upajo bo kmalu uspelo razjasniti, kako je bil umor izvršen, in prijeti tudi storilce.

TATOVI OKRADLI MINISTRSKEGA PREDSEDNIKA

Belgijski ministrski predsednik van Zeeland je doživel te dni, ko se je vrnil iz Ženeve v Bruselj, neljubo razočaranje. Ko je prestopil prag svoje vile, je morai ugotoviti, da so ga za njegove odsotnosti v Ženevi obiskali vlomilci. Odnesli so mu dragocen kožuh, namizni servis iz srebra, celo serijo prtov in prtičev in drugih predmetov. Tatovi so vlomili v jekleno blagajno in pobrali iz nje vsekar je imelo kad vrednosti. Škoda, ki je trpi državnik zaradi vloma, je zelo občutna.

PRVI PATENT NA SVETU

Čudovite pojedine je prirejal rimski cesar Heliogabal. Na mize so vsakokrat prinesli 600 nojevih glav. Iz njih so posrkali le zmožgane. Tako so Rimljani v Severni Afriki noje skoraj zatrli.

Ne moremo pa doumeti teka do ptičjih gnezd. Lastavičja gnezda, ki so narejena iz ptičje sline, so na kitajskem dvoru veljala za slaščico. Morebiti samo zategadelj, ker so nekaj posebnega in so bila zelo draga. Predrzneži so jih lomili z visokih nečin, kamor so jih prilepile uboge ptice. Sto gnezd da približno 1 kg. Eno gnezdo je stalo pol dolarja. Če pomislimo na to draginjo, si kaj lahko predstavimo, koliko je zalegla ta jed. Gnezda so se med kuhanjem razpustila v neko omledno zmes, ki je bila užitna šele po dodanih začimbah. Pa delikatesa ostane delikatesa, če je za kaj ali pa ne . . .

Od ptičjih gnezd pač ni daleč do prsti Otomaki, ki prebivajo ob Orinoku radi uživajo neko mastno prst, ki je iz živih ali okamenelih glivic, nekakšnih alg. kot jih najdemo v gorskem prahu. Bolivijski gorjanci pa imajo radi belkasto ilovico, ki je je okoli Oruna vse polno Iz nje pa delajo različne reči: lončke, malike in dr., ki jih potem prodajajo. Zlasti Indijanci jih radi kupujejo. Iz njih kuhajo omako za h krompirju.

Cigani najrajši jedo ježa, že zategadelj, ker verjamejo, da ježeva mast daje nadnaravne moči. Morebiti pa zgolj zato, ker se cigani ponavadi drže tam, kjer so ježi doma.

Zlato ribice so prinesli k nam iz Kitajskega. Tam jih namreč jedo. Mi pa, ki jih imamo za okras stanovanj, lastnega veselja bržkone ne bomo pojedli . . .

Naj dodamo še to, da so kuharji bili prvi na svetu, ki so dobili patent. Pa naj kdo reče, da je kuhanje kar tako . . .

HITLERJEVI SPOMINI.

Hitler je imel te dni v Monakovem predavanje o revoluciji svojega pokreta 9. novembra 1923. Omenil je med drugim, da je tudi napisal spomine o Kappovem puču. Podrobnosti noče izdati, vse kar se je tedaj zgodilo, pa bodo razkrili njegovi spomini, ko ga ne bo več med živimi.

Peter Zgaga

KUPČIJA Z LJUBEZNIJO

Ta svojevrstna kupčija je vsepovsod po svetu precej razvita. Ponekod se bolj javno, ponekod bolj tajno vrši.

Kadarkoli čitam, da je sedemnajst letno dekle poročilo s sedemdesetletnim starcem, se nehote vprašam: — Koliko ji je plačal? — Kajti vselej se izkaže, da je bila nevesta revna, ženin pa bogat.

Z ljubeznijo se pa tudi na drobno kupčuje. Ta vrsta kupčije prav posebno cvete med bogatini in filmskimi igralci ter igralkami.

Dve leti trajajoč zakon je že redkost. Igralka mora imeti vsakih par mesecev novega moža, da jo oboževalci in občudovalci obrajtajo. Taki "zakoni" so postavno dovoljena prostitucija.

Oglasi v ameriških listih so v pogledu morale še dosti dostojni. Zato skrbi poštna oblast. Z ljubeznijo je mogoče samo med vrsticami kupčevati.

V Jugoslaviji je drugače. — Včasi preletim v zagrebškem "Jutranjem Listu" ali v beograjski "Politiki" male oglase. Tam je pravo tržišče ljubezni. Samo par primerov:

—"Ločenka, (ki ni ločena po svoji krivdi), bi se rada seznanila z gospodom in mu žrtvovala tri večere na teden."

"Gospod v najboljših letih, ki potuje vsakih štirinajst dni iz Beograda v Ljubljano, išče v Ljubljani samostojno gospodično, ki bi prerejala ž njim kratke izlete."

Takih oglasov je vsepolno. Semtertja se pa čita tudi kaj takega: "Mladenič, petindvajset let star, visok in krepak, svetlih las in plavih oči, išče moške družbe"

Torej kupčija z ljubeznijo v vseh strokah in panogah.

Značilno je pa tudi tole poročilo, ki ga je poslala beograjski "Politiki" petindvajsetletna visokošolka:

— Večkrat sem lačna nego sita. Moji stariši, kmetovalci v južni Srbiji, so revni. Da se preživim, moram poučevati otroke in delati po restavracijah. Ko grem včeraj po Terazijah (najlepša beograjska ulica) opazim na neki hiši tablico z napisom: "V zameno za malo uslugo dobi mlado dekle hrano in stanovanje.

Kar prešinilo me je, češ, to bo pa nekaj zame. Pozvonim. V tretjem nadstropju se mi je obetala sreča.

Na hodniku me je pozdravil šestdesetleten nadušljiv, toda elegantno oblečen moški in mi odprl vrata v razkošno stanovanje.

Povedala sem mu, po kaj sem prišla. S pogledom izvedenca me je premotril od nog do glave in rekel, naj sedem. Medtem je strežaj prinesel steklenico konjaka in malo peciva. Nato mi je "kavalir" pojasnil, kakšno uslugo zahteva od mene za hrano in stanovanje.

Pahnila sem ga od sebe in stekla po stopnicah. Na cesti sem se odahnila in nekoliko počakala.

Mimo pridrobi čedno, komaj petnajst let staro dekletce. Slučajno se ozre v tablico, oči ji zažare, pozvoni in vstopi.

Čakala sem, misleč, da bom priča presenetljivemu prizoru: na cesto bo planila in začela klicati policijo na pomoč. Več kot pol ure sem čakala.

Vrata so se odprla. Toda ni bila ona, pač pa "gentleman" s katerim jaz nisem hotela skleniti kupčije.

Žarečega obraza je snel tablico z vrat in se vrnil v razkošno stanovanje k svoji petnajstletni ptički.

IMAMO V ZALOGI

BLAZNIKOVE
Pratike
za leto 1936
Cena 25c
s poštnino vred.

Naznanjamo tudi, da sprejemamo naročila za Slovensko-Amerikanski Koledar za leto 1936, ki izide vkratkem.

Cena 50 centov

"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

POKAŽITE MLADINI

"Naše Najlepše Kraje"

87 UMETNIŠKIH FOTOGRAFIJ, ki predstavljajo lepote SLOVENIJE

Cena $1.—

KNJIGARNA 'GLAS NARODA'
216 W. 18 Street New York

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za $ 2.75	Din. 100	Za $ 9.25	Lir 100
$ 5.15	Din. 200	$ 18.20	Lir 200
$ 7.25	Din. 300	$ 44.00	Lir 500
$11.75	Din. 500	$ 87.50	Lir 1000
$23.50	Din. 1000	$174.00	Lir 2000
$47.00	Din. 2000	$260.00	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še bolje pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo $ 5.—	morate poslati	$ 5.75
$10.—	" "	$10.50
$15.—	" "	$16.—
$20.—	" "	$21.—
$40.—	" "	$41.25
$50.—	" "	$51.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO $1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Za Božič...

NE MORETE BOLJ RAZVESELITI SVOJIH SORODNIKOV IN PRIJATELJEV V DOMOVINI KOT ČE JIM POŠLJETE DAR V OBLIKI DENARNE NAKAZNICE

SLOVENIC PUBLISHING Company
(Travel Bureau)
216 WEST 18th STREET : : NEW YORK

KRATKA DNEVNA ZGODBA

BRYKOVIČ:

DUHOVI OBISKUJEJO

Vse nas spremljajo spomini in vtisi na vojno in Bog ve, kdaj se jih bomo popolnoma otresli. Tudi ta spomin je iz nje.

Leta 1917 nas je tropo ujetnikov sprejel pod streho ujetniški tabor v L. Nova poznanstva, novi pogoji življenja. Zasedem pripravno prazno ležišče blizu vrat prostrane sobe, vrečo s čajnikom vrednem pod glavo, ter se sprožim po deskah. Kosti ugodno počivajo, saj je za nami samo 160 km pešpoti. Leno opazujem vrvenje in prepiranje v vseh kabilonskih narečjih. — Na vratih se pojavi visok slok fant v avstrijski uniformi ter upre svoje predirne velike črne oči naravnost vame. Meriva se in ko se molče spoznava po rumenih našivih na rokavih, sva se nehote hkratu nasmehnila.

Približa se ter sede, tudi jaz se vzravnam — podava si roki. "Ti si študent," me ogovori. "Da," je bil odgovor. "Slovan seveda, ker dobro govoriš moskalski?" "No, ti pa Ukrajinec-Hakol, saj te poznam po govoru," mu istotako ostro odbrusim "Da, Ukrajinec, samo za Ukrajino živim in se borim, razumeš? Kje pa je tvoj dom?" "Slovenec sem, živimo blizu jadranskega morja."

Zravnal se je, odstopil korak nazaj, me nekaj trenotkov motril z nerazumljivim izrazom, nato pa me začel divje oblegati in poskakovati ter v čudni melodiji peti "Riba, zelje in polenta, to je život moj . . ."

Ko me je izpustil, mi je zatrjeval, da je to naša slovenska himna, ali da zna še lepše pesmi, ta da je čisto navadna, domača, narodna. Pozna Prešerna, Župančiča, Cankarja in druge, ali da mu je najmilejši Gregorčič, recimo: Sinoči je pela, pa Soči. Oljki in še druge, ali da mu je nad vse lepa Vseh mrtvih dan. — Na tisto tiho domovanje — kjer mnogi spe . . .

Ko ni šlo naprej, sva si skupaj pomagala, dokler nisva izpičala vseh zalog iz spomina. Opazil je, da sem presenečen nad tolikim znanjem naše literature in jezika, nakar mi je skoraj žalosten očital, da mi gotovo ne poznamo ukrajinskih velikanov, posebno njihovega Franka, kateremu da ni para. Zardel sem, ker ga tedaj res nisem poznal. Šele potem sva se predstavila in tedaj mi je povedal, da je slavist lvovskega vseučilišča. Nato se je oddaljil z obljubo, da se takoj vrne.

Nisem utegnil razmišljati o njegovi posebni naravi, o otroškem veselju, ki ga je izlil tujemu človeku, ki ga je prvič videl. Že je privihral s svojo vrečo, se naselil poleg mojega ležišča in vse proteste sosedov na otroško prikupljiv način ugladil, dokazujoč, da mora biti pri meni, da sva "stara" znanca in to je zaleglo. Ko sva si postala soseda, je postal v svoji duševnosti brezmejen. Še pozno v noč mi je šepetal o Veliki Ukrajini, o Slovanih, kako bode vse brezmejno lepo, kako bo posvetil vse svoje sile veliki slovanski skupnosti, predvsem pa svoji svobodni Ukrajini.

Potekali so dnevi, pomlad je bila tu, a on je živel le v svoji ekstazi. Bil je imovitih sorodnikov, sredstva so mu prihajala, vse je razdal in podprl vsakega, o komer je sodil, da je dober Slovan. Sam pa je vedno sanjal o lepi bodočnosti Ukrajincev . . .

Zgodilo pa se je, da sva se morda ločiti, pri čemer ni pomagalo nobeno posredovanje. Bil je naravnost obupen, težko je bilo tudi meni. Ponovila sva pobratimstvo, se zavezala ostati v stalnih stikih in se po možnosti zopet sestati, posebno zatrdno pa sva si obljubila medsebojni obisk takoj po vojni.

V novem bivališču sem prejemal od njega številna pisma, končno tudi sliko, ki jo hranim še danes. Vse je zvenelo po isti njegovi odkritosrčnosti, dobroti, bratovski ljubezni in lepi bodočnosti. Sestala se nisva več, tudi zveze so bile pod silo razmer prekinjene . . .

Vrnili smo se domov, vojna vihra je potihnila. Takoj sem pomišljal, kako bi prišel z njim v stik. Osebno seveda nemogoče, poslužil sem se pošte na vse mogoče načine. Uspeha nobenega, kar je končno bilo razumljivo radi vojaških pohodov Rusije in Poljske, ki je zavzela tudi njegov rojstni kraj Tarnopol. Slutil sem, da on tega poraza in kosanja ukrajinske narodne celote ne bo mogel prenesti, temveč bo tvegal tudi življenje za ustavitev narodnega ideala, ki je tako žalostno propadel.

Slučaj je nanesel, da sem bil na sveti večer pred sv. Tremi kralji leta 1920 popolnoma sam doma. Ob pozni uri zvečer mi je pri peči kratila čas knjiga. V hiši je vladal popolen mir. Nenadoma nekdo močno potrka na sobna vrata. Odložim knjigo in pohitim odpirat. Tema na hodniku in stopnišču, hiša pogreznjena v popolno tišino nikjer žive duše. Vrnem se, misleč, da me je premotil pač kak ropot. Komaj pa se namestim v prejšnji položaj, me zopet vznemiri ponovno močno trkanje. Urno stopim k vratom in jih sunkoma odprem — nikjer žive duše. Pomislim, morda se klo le šali, razsvetlim hodnik in stopnišče — nikjer bitja tja do vežnih vrat . . . Zopet se vrnem, toda z odločitvijo, da počakam na morebitno ponovno trkanje, pripravljen na skok in da tako zalotim nagajivca. Naslonjen na peč, s pogledom uprtim v vrata, čakam in prisluškujem . . . Trkanje se zares ponovi, v istem trenutku pa sem že pri vratih, toda nikjer ničesar. Ker mi je dogodek postal neprijeten, zbudim soseda, ki mi na moje vprašanje, ali je slišal kako hojo in trkanje, odgovori, da je še vedno buden in ni slišal ničesar razen mojega odpiranja vrat.

Dogodek se mi je globoko vtisnil, pričakoval sem nehote poročil, ki bi jih spravil s tem z zvezo — ničesar takega. Dnevni opravki so ta doživljaj potisnili na stran in jaz sem zopet s pismi iskal svojega vojnega tovariša.

Na večer pred Veilkim Šmarnom istega leta sem bil zopet sam doma v istem stanovanju. Hiša izven mestnega šumenja na pobočju vinogradnega hriba — ugodni mir v poletnih večerih. Sedel sem pri mizi ter si dal opraviti s pisanjem.

Iz zamišljenosti me osvesti trkanje na sobna vrata, ki so bila oddaljena kakih pet korakov. Pohitim odpirat misleč, da se je vrnil s potovanja kdo domačih. Ničesar, mir, da bi slišal leteti mušico. Vrnem se in nadaljujem z opravilom. Po kratkem presledku se trkanje ponovi in obrujem proti vratom pozoren na vstop. Ker nikdo ne vstopi, me spreleti misel na eno trkanje pred praznikom sv. Treh kraljev, na kar sem že pozabil! Preletel me je navaden občutek strahu in še preden sem hotel storiti kretnjo, sem naravnost onemel. Obrnjen proti vratom se mi pokaže privid: vrata se odpirajo, proti meni pa se premika nejasna senca. Prikazen obstane — z obrisom nekake sprožene roke mi pomaha kot v slovo in — izgine. Kaj se je z menoj zgodilo v naslednjih trenutkih, ne vem, zavedam se samo, da sem se znašel pri sosedu.

Zjutraj sem se napotil v mesto, da pogledam kot ponavadi za morebitno pošto od domačih. Vročeno ni je bilo pismo neznanega rokopisa in tujega pravopisa, na znamki pečat "Poszta Polska — Tarnopol." Zdrznil sem se in nervozno odprl — cirilica, pravopis ukrajinski, vsebina porazna:

— Brat mojega vojnega tovariša mi sporoča, da je eno mojih pisem vendar dospelo do Tarnopola, ni pa našlo mojega tovariša Stepana. Umrl je 5. januarja 1920 po vrnitvi iz Ukrajine. Domov se je vrnil pretno l. 1918, toda že l. 1919 zapustil dom in zopet krenil v Ukrajino, ko so Poljaki zasedli Tarnopol. Kaj se je tam z njim dogodilo, ni znano, kajti vrnil se je v začetku januarja bos v hišo svojega brata, kjer je onemogel izgubil zavest in umrl na tifusu . . .

Videl sem da njegovo domoljubno srce ne bo preneslo narodnega poraza.

"Oj, Ukrajino njenko moja, njenko!"

V Tarnopolu je sedaj njegov grob. Naj položim te cvetice — bled šopek — na njegov grob v zahvalo za njegovo tovariško zvestobe in za vročo ljubezen njegovega srca, v katerem je našla mesto tudi slovenska pesem, tudi tista:

"Na tisto tiho domovanje."

V RAJU PUSTOLOVCEV

Povsod tja, kjerkoli na svetu zaropota bojni boben, od vseh strani vedno prihite ne le vojaki, ampak tudi pustolovci. Ta stavek stare skušnje pa je v Afriki še bolj resničen, kakor kjerkoli drugod na svetu. Ne morete si misliti, kako zanimiva je Addis Ababa, skozi katero korakajo pisane čete abesinskih bojevnih plemen, tudi v tem oziru.

Štirje deli sveta so poslali semkaj svoje temne in glasovite "diplomate", katerih edino poverilno pismo ni shranjeno v diplomatskih aktih, ampak v aktih mednarodnih policijskih uradov. Povsod srečaš ljudi, ki pravijo, da so Lavalovi "pobratimi" Edenovi "prijatelji," ljudi ki pravijo, da so prišli v posebni misiji in da zaradi tega ne smejo izdati svojega spoštovanega imena, lažni princi vseh vrst, ki ti z nemarnostjo imenitnika podajo roko in ki so "slučajno prišli v denarno zadrego." Vsi ti so prišli seveda "po važnih tajnih opravkih," vsi hočejo abesinskega cesarja po vsej sili osrečiti s svojo službo in ne morejo razumeti, da je ta cesar tako trmasto nezaupljiv in ne verjame njihovim genijalnim nasvetom.

Poleg teh "dobrotnikov človeštva" in drugih pustolovcev pa so primaširali v Addis Ababa tudi smrkovci vseh dežel, ki so pobegnili od doma svojim staršem. Te male fantiče je prignala v Addis Ababa želja, da bi tukaj postali knezi, da bi jim neguš daroval kako deželo ali pa jih oženil s kako sorodnico. Sedaj pa bodo morali doživeti, da se bo zgodilo drugače, kakor so pričakovali. Namesto da bi jih poslali na pozorišče vojnega gledališča v Makalo ali Gerlogubi, jih pa čaka neprijeten odgon v območje maloromantičnih očetovih klofut. Tile fantiči vseh narodov, ki so si z zadnjimi denarji kupili mulo in tropsko čelado, gotovo niso najslabši. Toda abesinski neguš ki belokožce le redkokdaj sprejema v svojo armado in nima na pretek niti kneževskih naslovov, niti dežel, niti princezni, je pač nepopustljiv.

Poleg vseh teh pustolovskih junakov pa bistro oko v Addis Ababa zapazi tudi tretjo vrsto zanimivih popotnikov, to so potujoči Angleži. Angleži so pametni ljudje in si radi ogledujejo svet. Že doslej so Angleži mnogo potovali po Abesiniji. Kdor pa danes hodi po cestah glavnega mesta Addis Ababa, bo moral vsekakor priznati, da je sedaj na ulicah tega mesta nenavadno mnogo izrazito bistrih Angležev, ki so prišli sem, po bogve kakšnih opravkih. Jasno je, da pri teh Angležih njihova suknja ne označuje moža in da tudi mož včasih ne označuje svoje prave suknje. Sicer je pa pa to poglavje politično in bi človek ne smel več povedati, kakor dovoljuje to previdno namigavanje.

OSTANKI "LETEČE TRDNJAVE"

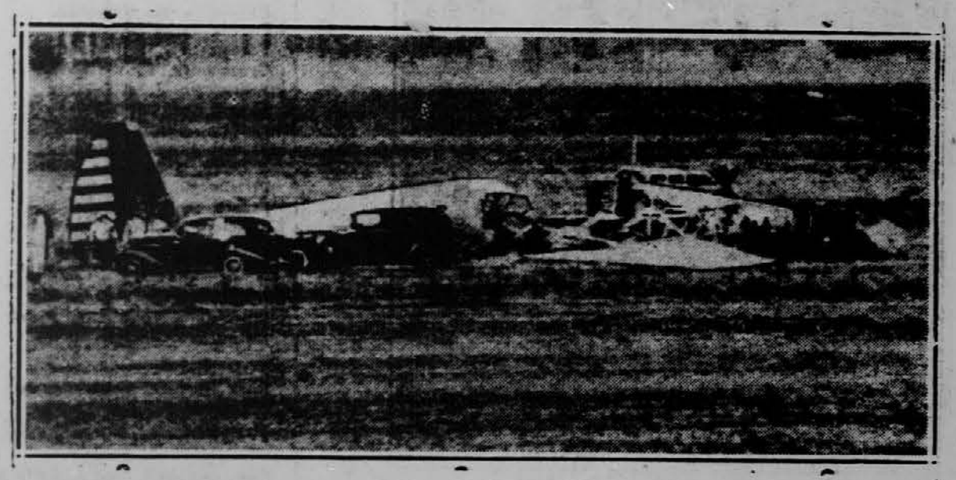

V bližini Dayton, Ohio, je treščil ob zemljo in se razbil največji ameriški vojni aeroplan. — Poveljnik je bil usmrčen, štirje člani posadke pa težko ranjeni.

Naročite se na "Glas Naroda" največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Znanstveni in . . . . . Poučni Spisi

AHN'S NEW AMERICAN INTERPRETER. — Trda vez. 279 strani. Cena 1.40
Učna knjiga za Nemce in za one, ki so nemščine zmožni.

AMERIKA IN AMERIKANCI. Spisal Rev. J. M. Trunk. 608 strani. Trda vez. Cena..... 5.—
Opis posameznih držav; priseljevanje Slovencev; njihova društva in druge narodne ustanove. Bogato ilustrirano.

ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavil dr. F. J. Kern. Vezano. Cena ..... 2.—

BURSKA VOJSKA. 95 strani. Cena ..... .40

BALKANSKO TURŠKA VOJNA. 181 str. Cena .80

BONTON. 280 strani. Cena 1.50
Knjiga o lepem vedenju, govorjenju in oblačenju v zasebnem življenju.

BODOČI DRŽAVLJANI naj naroče knjižico — "How to become a citizen of the United States".

STATES. V tej knjigi so vsa pojasnila in zakoni za naseljence. Cena ..... .50

MALA KNJIŽICA Z VPRAŠANJI. Cena .15

BREZPOSELNOSTI IN PROBLEMI SKRBSTVA ZA BREZPOSELNE. 75 strani. Cena .... .35

BOJ NALEZLJIVIM BOLEZNIM. Spisal dr. Jos. Tičar. 155 strani. Cena ..... .75
Opisi važnih kužnih bolezni z navodili za nego bolnikov. S slikami.

CERKNIŠKO JEZERO IN OKOLICA. Spisal M. Kabaj. Trda vez. 75 strani. Cena 1.20
V knjigi je 21 slik in en zemljevid. Zgodovina in pripovedke o naravnem čudu, kakršnih je le malo na svetu.

DENAR. Spisal dr. Karl Englis. 236 strani. Cena ..... .80
Denarni problem je zelo zapleten in težaven in ga ni mogoče storiti vsakomur jasnega. Pisatelj, ki je znan češki narodno-gospodarski strokovnjak, je razširil svoje delo tako, da bo služilo slehernemu kot orientačni spis o denarju.

DOMAČI VRT. Spisal M. Humek. 234 str. Cena 1.20
Splošno vrtnarstvo; posebno vrtnarstvo; sadno drevje; kako vrt krasimo; navodila za sobne rastline. 102 sliki.

DOMAČI ZDRAVNIK. Spisal S. Kneipp. 240 str. Trda vez. Cena ..... 1.50 Broš. cena 1.25
Navodila slovitega župnika, ki je zdravil najrazličnejše bolezni z navadnimi pripomočki. Opis bolezni. Slike.

DO ORHIDA DO BITOLJA. 166 strani. Cena .70
Zanimiv potopis s slikami tistih krajev naše stare domovine, ki so Slovencem le malo znani.

GOVEDOREJA. Spisal R. Legvart. 143 strani. S slikami. Cena 1.50

GOSPODINJSTVO. Spisala S. M. Purgaj. S slikami. 296 strani. Cena 1.20
Knjiga se odlikuje po svoji izbrani vsebini in veliki koristi, ki jo nudi ženam in dekletom v vseh vprašanjih gospodinjstva.

GOSTILNE V STARI LJUBLJANI 51 strani. Cena ..... .60
Podroben opis starih ljubljanskih gostiln, s katerimi je v gotovi meri zvezana zgodovina slovenske prestolice.

GRŠKA MITOLOGIJA. 311 strani. Cena ..... 1.—
Opis božanstev, v katera so verovali stari Grki.

IZ TAJNOSTI PRIRODE. 83 strani. Cena .... .50
Poljudni spisi o naravoslovju in zvezdoznanstvu.

IZBRANI SPISI ZA MLADINO. Spisal Franc Levstik. 220 strani. Cena ..... .90
Levstik. 220 strani. Cena broš. ...90 vez. 1.10

JUGOSLAVIJA. Spisal Anton Melik. Prvi in drugi del obsegata 321 strani.
Cena: I. Del .... .80....II. Del .80
Zemljepisni pregled; natančni podatki o prebivalstvu, gorah, rekah, poljedelstvu.

KRATKA SRBSKA GRAMATIKA. 68 strani... .30

KRATKA ZGODOVINA SLOVENCEV, HRVATOV IN SRBOV. 95 strani. Cena ..... .30

KNJIGA O LEPEM VEDENJU. (Urbani.) Vez. 1.25

KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 str. .50

KUBIČNA RAČUNICA. Trda vez. 144 str. Cena .75
Navodila za izračunanje okroglega, rezanega in tesanega lesa.

LEVSTIKOVI IZBRANI SPISI, poezije. 306 str. Cena..... .70

LEVSTIKOVI IZBRANI SPISI. 332 strani. Cena .70
V teh treh knjigah je zbrano vse književno delo našega velikega kritika, pesnika, pisatelja in jezikoslovca.

LIBERALIZEM. Spisal V. Hobhouse. 126 str. .50
Politična študija, ki nazorno prikazuje smernice nekoč tako važne angleške politične stranke.

MISTERIJ DUŠE. Spisal dr. Franc Goestl. — 275 strani. Cena ..... 1.—
Razprava o blaznosti in posledicah pijančevanja.

MATERIJA in ENERGIJA. Spisal dr. Lavo Čermelj. S slikami. 190 strani. Cena 1.25
Nauk o atomih, molekulih in elektronih. Poljudno pisana razprava o izsledkih moderne znanosti.

MLEKARSTVO. Spisal Anton Pevc. S slikami. 168 strani. Cena ..... 1.—
Knjiga za mlekarje in ljubitelje mlekarstva sploh.

NASVETI ZA HIŠO IN DOM. 410 strani. Cena 1.—
Ta knjiga nudi nasvete, kako ravnati v raznih vprašanjih in neprilikah, ki se dnevno pojavljajo v delokrogu gospodarja in gospodinje in je torej vest svetovalec v vsakem domu.

NAROD, KI IZUMIRA. 101 strani. Cena .... .40
Poljuden opis najsevernejšega naroda na svetu, njegove šege in navade.

NAŠA PRVA KNJIGA. Spisal Pavel Flere. 60 strani. Trda vez. Cena ..... .75
To je nekak slovenski abecednik, sestavljen po uzorcu ameriških učnih knjig. S slikami. Primerno za otroke, katere hočete naučiti slovenskega pravopisa.

NAJVEČJI SPISOVNIK. 150 strani. Cena.... .75
Knjiga vsebuje veliko zbirko ljubavnih in ženitnih pisem.

NOVA VELIKA ARABSKA SANJSKA KNJIGA 308 strani. Cena 1.50
To je najpopolnejša [illegible] knjiga, sestavljena po najboljših arabskih in egiptovskih virih. S slikami.

VELIKA SANJSKA KNJIGA. S slikami. 256. strani. Cena ..... .90

SANJSKA KNJIGA. S slikami. 100 strani. Cena .60

OJAČEN BETON. 123 strani. Vezano. Cena.. .50
Učna knjiga s slikami za stavbne obrtnike.

OB 50-LETNICI DR. JANEZA EV. KREKA — 94 strani. Cena ..... .25
Napisano v spomin možu, ki je prvi med nami uspešno propagiral veliko idejo jugoslovanstva.

OBRTNO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vez... 2.50
Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključavničarstvo ter železolivarstvo.

ODKRITJE AMERIKE, spisal H. MAJAR. Trije deli: 162, 141, 133 strani. Cena mehko vez. .50
Cena vezane .60
Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih.

PO GORAH IN DOLINAH. Spisal Pavel Kunaver 197 strani. Cena ..... .80
V knjigi so opisane lepote naše slovenske domovine. Krase jo krasne slike naših najlepših krajev.

PRAKTIČNI RAČUNAR. Trda vez. 251 str... .75
Priročna knjižica, ki vsebuje vse, kar je pri nakupu in prodaji potrebno.

PRAVILA ZA OLIKO. 142 strani. Cena ..... .65
Nasveti in navodila, kako se je treba obnašati v družbi.

PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE Spisal dr. F. Veber. 341 strani. Cena .... .70
Knjigo toplo priporočamo vsakomur, ki se hoče seznaniti z glavnimi črtami sodobne filozofije.

PSIHIČNE MOTNJE NA ALKOHOLSKI PODLAGI. Spisal Ivan Robida. 183 strani. Cena .75
Strokovnjaška razprava o posledicah preobilega zauživanja alkohola.

RUSKI REALIZEM. Spisal dr. Ivan Prijatelj. 413 strani. Cena 1.50
V knjigi so opisani predhodniki in idejni utemeljitelji te svojevrstne ruske struje.

RADIO. 244 strani. Cena 1.75
Kdor se zanima za radio aparate, ne more te knjige pogrešati. Spisal jo je strokovnjak, profesor Andree. S slikami.

RAČUNAR. 266 strani. Vezano. Cena ..... .75
S pomočjo te knjige vam je mogoče naglo izračunati obresti od pol odstotka do dvanajstih odstotkov. Vsebuje tudi dodatek o meri in teži.

STANLEY V AFRIKI. 122 strani. Cena ..... .50
Doživljaji slavnega raziskovalca, ki je prvi raziskal "črni kontinent".

SPOMINI. (Spisal Jože Lavtižar.) 243 strani. Cena..... 1.50
V tej knjigi obuja naš znani potopisec župnik Lavtižar spomine na svoja brezštevilna potovanja.

SVETO PISMO STAREGA IN NOVEGA ZAKONA. 799 in 233 strani. Trda vez. Cena 3.—

SLOV.-ANGLEŠKI IN ANGLEŠKO-SLOVENSLOVAR. 148 strani. Cena ..... .90

SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR. 143 str. Cena .40
Druga polovica knjige vsebuje nemško-slovenski slovar in kratko slovnico slovenskega in nemškega jezika.

SLOVENSKA KUHARICA. S. M. T. Kalinšek. OSMA POMNOŽENA IZDAJA, 728 strani, lepo trdo vezana. Cena ..... 6.—

SPRETNA KUHARICA. 248 strani. Vezana. Cena 1.45
V knjigi je nad šeststo najvažnejših kuharskih navodil.

SPOL, LJUBEZEN, MATERINSTVO. Cena ... .50
Knjižico je spisal prof. dr. Zahor ter je namenjena deklicam v starosti štirinajstih let.

SPOLNA NEVARNOST. Cena ..... .25
Na šestnajstih straneh je dr. Franc Derganc nakratko pojasnil nalezljive spolne bolezni.

UČNA KNJIGA LAŠKEGA JEZIKA. 147 str. Cena .60
Knjiga vsebuje tudi slovnico in kratek slovar.

UČBENIK ANGLEŠKEGA JEZIKA. — Slovnnica in slovar. 295 strani. Cena broš. 1.25
Vezano..... 1.50

UVOD V FILOZOFIJO. Spisal dr. Franc Veber. 352 strani. Cena 1.50

VELIKI SLOVENSKI SPISOVNIK. 487 strani. Vezano. Cena 1.25
Zbirka pisem, listin in vlog za zasebnike, trgovce in obrtnike.

VOŠČILNA KNJIŽICA. 93 strani. Cena ..... .50
Zbirka voščilnih listov in pesmic k godovom, novemu letu in drugim prilikam.

VOJNA Z JUGUROTO. 123 strani. Cena..... .50

VALENTINA VODNIKA IZBRANI SPISI. — 100 strani. Cena ..... .30

VALENTIN VODNIK SVOJEMU NARODU. — 48 strani. Cena ..... .25
V prvi knjigi so pesmi in basni, dočim ga nam je v drugi knjigi predstavil Vodnika dr. Ivan Pregelj kot pesnika, zgodovinarja, govornika, glasbenika in časnikarja.

VODNIKOVA PRATIKA za leta 1927. 128 str. Cena.....50
Zbirka zanimivih spisov, ki so trajnega pomena.

VODNIKI IN PREROKI. 128 strani. Cena .... .60
Knjiga je izšla v založbi Vodnikove družbe ter vsebuje življenjepise mož, ki so s svojim delom privedli slovenski narod iz suženjstva v svobodo.

ZNANSTVENA KNJIŽNICA, 78 strani. Cena.. .35
Zanimivosti iz ruske zgodovine in natančen opis vojaške republike zaporoških kozakov.

GREHI OČETOV

Roman v dveh zvezkih

Za Glas Naroda priredil I. H.

04

PRVI ZVEZEK.

Na terasi zadušen glas. V šumeči obleki, kot brez uma, niti Joza mimo mene in izgine.

Vrata v atelje se odpro in Koler vstopi, naglo in razburjen.

— Moj Bog, prijatelj, to je bilo delo! — Vrže klobuk na divan. — Nikjer v bližini ni bilo mogoče najti voza. In kaj vse sem še moral slišati! Bojim se —.

Začuden pogleda od mene na Riharda, ki je stopil na steklena vrata. — Vi ste sami? Kje je Regina?

— Gospodična je odšla v svojo sobo.

— V svojo sobo? — pravi Koler v skrbeh. — Zakaj?

Prestrašen, ne da bi čakal na odgovor, steče ter izgine za vratmi v stanovanje.

— Regina! Jaz sem! Toda za božjo voljo, odpri vendar! Slišiva, kako trka in trka.

— Regina! Kaj ti je? Zakaj se zapiraš? Reci mi vendar samo eno besedo. Regina, prosim!

Nekaj časa vse tiho. Nato pa se vrne Koler bled in zmeden. . Njegov glas se trese: :

— Mislim, da je šla spat. — Molče strmi pred se. Z roko si potebne preko čela in se nama približa. — Ne hudujta se. To je razumljivo. Ta nesrečni dogodljaj jo je moral pretresti. Mogel bi ga zadaviti, tega. In pri vsej togoti moram še ž njim imeti usmiljenje. Bojim se, da to, kar je danes iz njega govorilo, ni bilo samo vino. In ko pridem ž njim na ulico, pride kočija in v njej sedi neka gospa. Takoj je pričel kričati med smehom in jokom. Teče za vozom in kriči: "Sana, Sana!" Tako je bilo ime Hettenbergovi. Pa to je bila neumnost! Kako bi mogla kar čez noč priti v Monakovo? In ko bi tudi bila? Kako bi jo mogel spoznati sredi široke ulice in ponoči?

Na terasi zaplapola močna svetloba.

— Koler! Zunaj gori! — zakličem prestrašen in hočem skozi steklena vrata.

Koler pa me pridrži.

— Samo pustite! Papirnata svetilka se je vnela. Naj kar zgori!

Slišimo, kako nekaj z ropotom pade. Na terasi za nekaj časa poneha svetloba, nato pa zopet vsplamti močnejše kot prej. Sedaj pa vendar hitimo ven. Plamen je prežgal vrv in lampijoni leže raztreseni po terasi, nekateri ugasnjeni, drugi pa še v plamenih.

Skušam ogenj pohoditi in pri tem mi pomaga tudi Rihard. Koler pa molče stoji poleg.

Ko se vrnemo v atelje, opomnim na pozno uro.

— Slab gostitelj sem — pravi Koler s prisiljenim smehom, — n morem in nočem vaju več zadrževati.

Vzame svečo in nama posveti na hodnik.

— Kako sem se veselil tega večera, — pravi, ko mu Rihard med vratmi ponudi roko, — in kako je bilo sedaj vse pokvarjeno! Še sreča, da je jutri še en dan. Ako se zopet vidimo, bomo toliko bolj veseli! Kaj ne, da?

Vstopiva v soparno, tiho poletno noč.

Naslednjega jutra mi je Albert poslal naslednje vrste:

— Dragi prijatelj:

Brzojavka, ki sem jo prejel ponoči, me kliče v Augsburg. Vzel bom prvi vlak in upam, da bom jutri zvečer zopet nazaj. Jozinemu očetu sem še ponoči pisal To sem smatral za svojo dolžnost. — Z iskrenim pozdravom

Rihard.

Preberem in premišljam: ako je odšlo pismo z jutranjim vlakom, more biti gospod Barka že v dveh dneh v Monakovem. Nato pa me žene k Marti. Ni mi bil dovoljen dostop. Rečeno mi je bilo, da je gospici boljše in da ji bo mogoče v dveh ali treh dneh zopet nastopiti.

Okoli poldneva, ko sem bil doma, mi prinese Rihardova gospodinja brzojavko, ki je prišla zanj. Ali bi jo naj poslal za njim? Odprem in berem: "Pridem z večernim vlakom v Monakovo. Prosim, pridite na postajo. Barka."

Svojim očem nisem mogel verjeti. Kaj je moglo profesorja napotiti na to pot? Rihardovo pismo je bilo šele zjutraj odposlano. In Joza svojega bivališča očetu gotovo ni izdala.

— Seveda to brzojavko je treba poslati za gospodom Albertom. Toda kam?

Tu pa je gospodinja imela pravi nasvet: Albert ji je za vsak služaj dal naslov svojega odvetnika v Augsburgu.

Popoldne poteče, ne da bi prišlo od Riharda kako obvestilo. Šele zvečer pride njegova brzojavka iz nekega majhnega švabskega gnezda.

— Morem šele jutri popoldne ob dveh biti v Monakovem, ker ponoči tukaj ni železniške zveze. Prosim, pripravi moje stanovanje za profesorja in ga pelji k meni. Na noben način ne sme v hotel. Poskušaj ga pomiriti in mu ne pusti, da bi kaj v preveliki naglici napravil. O svoji zadevi prejel slabe vesti. Pozdrav in na svidenje. Rihard.

Ko ravno hočem iz hiše, mi je knjigarnar, ki mi je imel navado novo objavljene knjige pošiljati na ogled, poslal zavitek knjig. Zavitek pustim neodprt v svoji sobi ter hitim v Rihardovo stanovanje, da njegovi gospodinji izročim naročilo, ki sem ga od njega prejel. Dobra gospa se naglo odpravi na delo ter mi zagotovi, da bo Rihard, ko se vrne in bo njegov gost v njegovi sobi, tudi na divanu imel prijetno noč.

Že pol ure pred prihodeom vlaka me žene radovednost na železniško postajo. Ko hočem iti mimo strebrov, slišim klicati moje ime. Nek mož, ki je v poštni nabiralnik potiskal nekaj pisem, mi namigne. Šele ko pridem bližje, ga spoznam. Bil je žurnalist, pri katerem je Friesshtardt stanoval.

— Že danes sem vas hotel obiskati, — mi pravi, — da mi nekaj svetujete, ker vem, kako zelo ste se vedno zanimali za Friesshardta.

(Dalje prihodnjič.)

ITALIJANSKA VAS IN VOJNA V ABESINIJI

Nemški časnikar, ki se mudi v Italiji, popisuje svoj doživljaj v mali italijanski vasici v Campagni ter svoj pogovor z nekim italijanskim kmetom.

Angelo Massini je reven kmetiček v vasi na koncu Campagne. Že eno leto s svojo mlado ženo obdeluje kmetijo petih juter zemlje. Ima enega otroka in tucat kokoši. Najemščina je težka. Njegova družina šteje tri glave, kmalu bo prišla še četrta. Toda Angelo je varčen ter niti v loterijo ne stavi, kar sicer delajo vsi sovaščani. Noče obogateti, ampak le shajati. Če je letina le povprečno dobra, že še shaja.

Zgodnjega jutra je pravkar odprl vežna vrata in hotel pomolzti kravo, ko je zagledal dva karabinerja, ki sta stopala proti njegovi hiši. Vroče mu je postalo. Naravnost k njemu sta stopila in ga vprašala, kakor da bi tega že davno ne vedela, ali je res on Angelo Massini, letnika 1907, ki je služil vojake pri konjenici. Angelu se je zazdelo, kakor da bi mu kdo prebral smrtno obsodbo. V imenu kralja, tako je bilo zapisano na papirju, se mora v 48 urah zglasiti pri svoji garniziji Vljudno sta se poslovila karabinerja. On pa je nekaj časa trpko gledal za njima.

Palmi, njegovi mladi ženi, je srce kar zastalo. Nato je dolgo jokala. Mladi kmet je medtem sklical svoje sorodnike in se z njimi posvetoval: treba bo oskrbovati trto, da bo kaj prida pridelka. Vsi mu obljubijo. Še dvakrat sta istega dne karabinerja prišla k njemu in ga vprašala, ali mu moreta s čim pomagati. On pa je odklonil. Ni jima zaupal, ker je mislil, da je to le pretveza, da bi ga lažje nadzorovala. Tehle gospodov, ki ves božji dan v belih rokavcah hodijo po vasi in se za vse zanimajo, že prej ni mogel trpeti. No, in drugo jutro sta ga spremila celo na železniško postajo, kakor da bi sam ne poznal pota tja. Palma strašno joka. Tudi drugi imajo solzne oči, ko je vlak odpeljal Angela.

Angelo Massini je sedaj vojak, kakor mnogi drugi črnosrajčniki in specijalni delavci, katere so takoj na kolodvoru v glavnem mestu sprejeli nadzorujoči uradniki. V svoji ponošeni nedeljski obleki, ki je najboljša, kar jih ima, in s svojim ročnim kovčegom, ki je le škatlja iz kartona, koraka v vojašnico.

Nekaj dni kesneje je vojna po časi že zapustila mirno vasico. Življenje mirno in počasi teče, kakor je teklo stoletja poprej. Kakor da bi bili koga odnesli na pokopališče. Človek se čudi razliki med vasjo in mestom. V mestu nervozna in preplašena množica, ki misli, da bo grozeča vojska vsak trenotek začela metati na njihove glave bombe in težke granate. V vasi pa vesela zemlja, zoreče grozdje, polno obložene oljke, pasoče se krave, kokodakajoče kokoši in igrajoči se otroci. Noben zvočnik ne tuli dogodkov zadnje ure razburjenim ljudem in noben časopisni kolporter ne razglaša najnovejših dogodkov. Vas in dežela ležita kakor brez časa onstran begočih dnevnih dogodkov. Ko bi tuintam ne vpoklicali kakega mladega moža in za takorekoč ne izrezali iz vaške podobe, bi noben človek ne vedel, da je vojska. Vojne dopisnice s kratkim besedilom: "Dobro se mi godi. Prisrčno vas pozdravlja vaš . . ." so tako redke, kakor da bi poštnina znašala celo tedensko mezdo.

Kmet s pametnimi črnimi očmi mi je dejal: "Prav nič ne čutimo vojske. Sedaj ni taka vojska, kakor je bila l. 1915, ko smo morali vsi na fronto in so samo zapečniki smeli ostati doma v vasi. V naši vasi so jih le 12 poklicali, prostovoljno nobeden ni šel Afrika je namreč predaleč. Vsak naših fantov ima doma košček kruha in sira in kozarček vina. To zadostuje. Več tudi tam v Afriki nimajo."

Kakšna pa je ta nova dežela tam v Afriki?

"Zemlja seveda. O, zemlje bi potrebovali. Pa te je tudi tukaj dovolj. Le poglejte." je dejal kmet in pokazal naokoli. "Le poglejte, kamorkoli seže oko, vsa ta zemlja je last samo enega bogatega moža, ki je senator. On kmetuje s stroji, kateri mi ne moremo kupiti, in pase velike črede goveje živine. To zemljo bi radi. Tu bi bilo dela dovolj za naše fante."

"Kdo pa gre prostovoljno v Afriko?"

"Pristaši stranke in brezposelni iz sosednih vasi."

"Dobro," je dejal ob slovesu "se jim še nikdar ni godilo. Ali je mogoče, da se jim bo po vojski bolje?"

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane $7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

29. novembra:
Berengaria v Cherbourg
30. novembra:
Champlain v Havre
Conte di Savoia v Genoa

3. decembra:
Manhattan v Havre
6. decembra:
Bremen v Bremen
7. decembra:
Ile de France v Havre
14. decembra:
Washington v Havre
Lafayette v Havre
Aquitania v Cherbourg
Europa v Bremen
Rex v Genoa
28. decembra:
Conte di Savoia v Genoa

AMERIŠKE REKE

Poprej so bile reke v Ameriki poglavitne prometne poti za trgovino, ali z razvojem železništva so polagoma zgubile svoj pomen kot prometno sredstvo. Vodne poti Amerike so dandanes pomembne zlasti kot neizčrpljivi viri vodne sile, in o vprašanju privatne ali vladne kontrole hidro-električnih podjetij se vodijo ostre politične borbe. Imamo več kot 3200 takih vodo-elektrarn v Združenih državah, ki zalagajo ameriške hiše in industrije s 16 miljoni konjskih sil vsako leto. Preiskave inženirjev so pokazale, da, ako bi se vse vodne sile Združenih držav popolnoma razvile, bi mnogo več milijonov hiš, farm in industrij v stotinah mest moglo dobivati elektriko poceni. V nadi, da se tak razvoj dovrši, je vlada v dolini reke Tennessee in drugod začela z gradnjo dalekosežnih električnih projektov.

Katere so največje ameriške vodne poti in viri vodne sile?

Ogromna reka Mississippi - indijansko ime, ki pomenja "Oče vod" — je glavno steblo največjega odvodnega sistema severne Amerike. Zavzema skoraj vso dolgost Združenih držav, od sto milj znotraj Kanade do Mehikanskega zaliva, v vodnem toku 2550 milj. Reka tvori mejo, deloma ali popolnoma, desetorice držav in ob njenem bregu ležijo štiri velemesta — St. Louis, New Orleans, Saint Paul in Minneapolis — poleg sedemnajstih manjših mest. Petinštirideset izmed 100,000 pritokov velikanske reke je pristopnih plovbi v razdaljih od 100 do 2500 milj.

Missouri je največji pritok reke Mississippi in je ogromna reka sama na sebi; ob njem ležijo taka mesta kot Sioux City, Kansas City in Iowa City. Po dolgosti največji pritok za njim je reka Ohio, ki začenja v Pittsburghu iz pritoka Alleghany in Monongahela rek in se vliva v Mississippi in je dolga 975 milj.

Tennessee je drug važen pritok Mississippija in njegovi neodvisni tok je 800 milj dolg. Skupna površina ozemlja pa, ki odtaka svoje vodovje v reko Mississippi s pritoki vred, znaša več kot 1,250,000 milj, kar je več kot tretina skupne površine Združenih držav.

Največja reka na zapadni strani Združenih držav je Columbia River. Od izvira v British Columbia pa do izliva v morje pretaka 1400 milj—skozi države Washington in Oregon. Tudi reka Columbia ima nekoliko važnih pritokov, izmed katerih je poglaviten River Snake. Morda najbolj slikovita reka v Ameriki je Colorado, ki teče skozi države Colorado, Utah, Arizona in Nevada; njegov tok je 2000 milj dolg in izliva se v Kalifornijski zaliv v Mehiki. Visoki obronki reke Colorado se nekje vzpenjajo do višine 7000 čevljev nad strujo, tam kjer tvorijo največji klanec na svetu, Grand Cañyon. Stene klanca se dvigajo dostikrat navpično za daljavo mnogih tisoč čevljev v nekaterih mestih, drugje se stena vzpenja nad steno, tvoreč prekrasne terase. V reki sami je mnogo vrtincev in slapov.

Najbolj poznane reke v severo-vzhodnem delu Združenih držav so one, ki se izlivajo v Atlantski ocean oziroma v obširne zalive, ki vodijo v odprto morje. Hudson, veličastna reka, toliko pomembna za svoje naravne lepote, kolikor za važno plovbo, teče južno od severa države New York in se po 300 miljah izliva v ocean pri mestu New York, kjer tvori del newyorškega pristanišča.

Reka Delaware, ki je tudi 300 milj dolga in se izliva v Delaware Bay je plovna za največje ladje do mesta Philadelphia.

Reka Potomac, ki se izliva v Chesapeake Bay po toku 200 milj, je plovna do mesta Washington. Tudi manjše reke, kot Connecticut River, Savannah, Kennebec in Manchester so velike lokalne važnosti.

Poleg rek najbolj značilno potezo ameriškega vodopisja tvori niz sladkovodnih jezer, ki se raztezajo ob severni meji Združenih držav. "Velika jezera" — Superior, Michigan, Huron, Erie in Ontario — so pravcato ameriško sredozemsko morje. V nje pritaka voda iz ozemlja 90,000 kv. milj in se odliva v reko Saint Lawrence in tako v morje. Severozapad se mora njim zahvaliti za svoj razvoj in ob njih so se razvila velika mesta kot Toledo, Chicago, Cleveland, Milwaukee in Buffalo. Vezo med jezeri Erie in Ontario tvori reka Niagara, ki v svojem naglem padu 65 čevljev tvori najznamenitejši vodopad na svetu, ne le znamenit po veličastni prirodni lepoti, marveč tudi kot velik vir električne energije.

FLIS.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadnje opomine in račune smo razposlali za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko nepotrebnega dela in stroškov, zato Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so opravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA:
San Francisco, **Jacob Laushin**

COLORADO:
Pueblo, **Peter Culig, A. Saftić**
Walsenburg, **M. J. Bayuk**

INDIANA:
Indianapolis, Fr. Zupančič

ILLINOIS:
Chicago, **J. Bevčič, J. Lukanich**
Cicero, **J. Fabian** (Chicago, Cicero in Illinois)
Joliet, **Mary Bambich, Joseph Hevat**
La Salle, **J. Spelich**
Mascoutah, **Frank Augustin**
North Chicago, **Jože Zelene**

KANSAS:
Girard, **Agnes Močnik**
Kansas City, **Frank Žagar**

MARYLAND:
Kitzmiller, **Fr. Vodopivec**
Steyer, **J. Černe** (za Penna., W. Va. in Md.)

MICHIGAN:
Detroit, **Frank Stular**

MINNESOTA:
Chisholm, **Frank Gouže**
Ely, **Jos. J. Peshel**
Eveleth, **Louis Gouže**
Gilbert, **Louis Vessel**
Hibbing, **John Povše**
Virginia, **Frank Hrvatich**

MONTANA:
Roundup, **M. M. Panian**
Washoe, **L. Champa**

NEBRASKA:
Omaha, **P. Broderick**

NEW YORK:
Gowanda, **Karl Strnisha**
Little Falls, **Frank Mašic**

OHIO:
Barberton, **Frank Trohr**
Cleveland, **Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slapnik**
Girard, **Anton Nagode**
Lorain, **Louis Balant, John Kunše**
Warren, **Mrs. F. Rachar**
Youngstown, **Anton Kikelj**

OREGON:
Oregon City, Ore., **J. Koblar**

PENNSYLVANIA:
Broughton, **Anton Ipavec**
Claridge, **Anton Jerina**
Conemaugh, **J. Brezovec**
Export, **Louis Supančič**
Farrel, **Jerry Okorn**
Forest City, **Math Kamin**
Greensburg, **Frank Novak**
Johnstown, **John Polanta**
Krayn, **Ant. Tauželj**
Luzerne, **Frank Balloch**
Manor, **Frank Demshar**
Midway, **John Žust**
Pittsburgh, **J. Pogačar**
Presto, **F. B. Demshar**
Steelton, **A. Hren**
Turtle Creek, **Fr. Schifrer**
West Newton, **Joseph Jovan**

WISCONSIN:
Milwaukee, West Allis, **Frank Skob**
Sheboygan, **Joseph Kakeš**

WYOMING:
Rock Springs, **Louis Tauchar**
Diamondville, **Joe Rolich**

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnike rojake kom tople priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

ABESINSKA KONJENICA ČAKA POVELJA

Slika nam predstavlja skupino abesinskih konjenikov, ki jih poveljniki težko zadržujejo, da predčasno ne udarijo na sovražnika. Dobro izvežbana konjenica je največja opora abesinske armade.